

РЕШЕНИЕ

№ 116

гр. Пловдив, 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Георги В. Чамбов

Членове: Радка Д. Чолакова
Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
като разгледа докладваното от Радка Д. Чолакова Въззивно търговско дело №
20245001000051 по описа за 2024 година

намери следното:

Производство по чл.258 от ГПК.

Въззивното производство е образувано по подадена въззивна жалба от
З. О. З. АД, чрез процесуалния пълномощник адвокат Н. Ш., срещу
постановеното решение №123 от 18.10.2023 г. по търг.дело №178/2022 г. по
описа на Окръжен съд Пазарджик.

С постановеното решение съдът е осъдил З. О. З. АД, ЕИК *****,
да заплати на И. А. Ш. сумата в размер на 26 000 лв., представляваща
застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди,
настъпили от ПТП от 31.05.2022 г., ведно със законната лихва, считано от
28.09.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл.432,ал.1
от КЗ, както и сумата от 1040 лв. внесена ДТ за производството, сумата от
5000 лв. адвокатско възнаграждение, сумата от 500 лв. разноски, сумата от 5
лв. за служебно издаден изпълнителен лист.

Видно от подадената въззивна жалба, жалбоподателят е останал

недоволен от така постановеното решение, като счита, че е неправилно и необосновано. Не е съгласен с изводите на съда за неоснователност на направеното възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца и относно определяне на размера на присъденото обезщетение. В тази връзка е изложил подробните си съображения за недоказаност на твърдения механизъм на ПТП от страна на ищеца, а оттук и за липсата на предпоставките на чл.45 от ЗЗД за присъждане на обезщетение. При условие на евентуалност при наличие на законовите предпоставки, счита че следва да се приеме възражението на съпричиняване на вредоносния резултат в размер на 50 %, както и че определеният размер на обезщетението е завишен спрямо критерия за справедливост. Моли да се отмени решението и отхвърли исковата претенция, а при условие на евентуалност – да се намали присъдената сума. Претендира разноските.

Срещу въззивната жалба е постъпил отговор от И. А. Ш., чрез процесуалния му пълномощник адвокат Г. Й., с който се счита същата за неоснователна по подробно изложени аргументи срещу оплакванията в нея. Моли да се потвърди обжалваното решение. Претендира разноските.

Съдът, след като се запозна с акта, предмет на обжалване, наведените оплаквания, както и след преценка на събраните по делото доказателства, намери за установено следното:

Първоинстанционното решение е връчено на жалбоподателя на 30.10.2023 г., а въззивната жалба е подадена по пощата на 06.11.2023 г., което е в двуседмичен срок от връчване на решението. Ето защо, тя е депозирана в срок, съгласно чл.275 от ГПК, както и от надлежни страни срещу подлежащ на въззивно обжалване валиден съдебен акт. Подлежи на разглеждане по същество.

Видно от исковата молба, ищецът е навел следните факти и обстоятелства: настъпило ПТП на 31.05.2022 г. около 21,50 ч., на път т. - ***, гр. М., при което т.а.марка ДАФ, модел *****, рег.№** **** **, управляван от П. П., движейки се с несъобразена скорост, на десен завой, навлиза в лентата на насрещното движение и блъска правомерно движещия се т.а. марка М., модел А., рег.№ ** **** **, управляван от него, в резултат на това е транспортиран в М. д-р С. И. АД, гр.М., където се установили уврежданията му – фрактура на носни кости, контузия на главата, мозъчно сътресение със

симптоми на превъзбуда, обърканост, отпадналост и слабост в крайниците.

Посочва, че след изписването от болницата придължил възстановяването си в домашни условия, като първият месец изпитвал често главоболие, придружено със световъртеж. В първите две седмици бил изцяло лишен от възможността да диша през носа, което му създавало затруднения при спане. Имал замаяност, загуба на координацията на мускулите, трудности при запазване на равновесие, замъглено виждане, шум в ушите, които са в резултат на контузията на главата, като първите два месеца било затруднено извършването на физическа работа. Към настоящия момент това състояние продължава, поради нарушена физиология на носа. От мозъчната травма му била причинена и обърканост, дезориентация за около един месец. Имал постоянна амнезия, не можел да си спомни какво се е случило малко преди инцидента и след това. Фрактурата на носните кости довела до загрозяването му, което ще остане до края на живота му, поради изкривяване на носа. Все още се оплаква от главоболие, нарушения на съня, световъртеж, не е възстановил напълно дихателните си пътища. Инцидентът се отразил и на психиката му – получил посттравмативно стресово разстройство, изразяващо се в повтарящо се преживяване на катастрофата чрез постоянни мисли за случилото се.

Позовава се на констативен протокол за ПТП с пострадали лица №2022-1023-291/2022 по описа на ОД на МВР М. и съставен АУАН на водача П., сключена застраховка Гражданска отговорност с ответното дружество, образувана щета с молба вх.№ 99-3279 от 28.06.2022 г., по която не е изплатено обезщетение в определения от закона срок. Счита, че справедлив размер на обезщетението за причинените му неимуществени вреди се явява сумата от 26 000 лв.

Ответното застрахователно дружество е подало отговор срещу исковата молба, с който я оспорва изцяло, вкл. твърдения механизъм на ПТП, като счита, че не са налице предпоставките на чл.45 от ЗЗД за присъждане на обезщетение. Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца, ако се приеме, че следва да се присъди обезщетение, тъй като е нарушил генералното правило на чл.5,ал.1т.1 от ЗДвП - с действията си и при управление на МПС да не създава опасност и пречки за движението, да не поставя в опасност живота и здравето на хората, вкл. и своето, както и

чл.137а,ал.1 от закона, като е бил без поставен предпазен колан, а също така липсват данни за провеждани контролни прегледи и провеждано лечение за настъпилите твърдени увреждания.

Съобразно въведените оплаквания във въззивното производство следва да се отговори на въпросите за наличието на предпоставките на чл.45 от ЗЗД, а ако са налице има ли съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца и какъв размер на обезщетение следва да бъде определен, като относими материално правни норма са разпоредбите на чл.51,ал.2 и чл.52 от ЗЗД.

По делото се установява, че е издаден констативен протокол за възникналото ПТП, както и, че по случая е образувано досъдебно производство и издаден АУАН за водача П., отменен със съдебно решение, поради процесуални пропуски. Поради оспорване на описания механизъм на ПТП в констативния акт, в съдебното производство е изследван механизмът на произшествието. Разпитан е водачът П. В. П. и е назначена съдебно техническата експертиза, изготвена от инж.В. М., както и съдебно-медицинска експертиза, изготвена от д-р М..

От показанията на разпитания свидетел се установява, че той е участник в настъпилото ПТП на 31.05.2022 г. Прибирал се към гр.М., когато се ударил с другия автомобил, който се движил срещу него, на десен завой на пътя. Бил настъпил малко в неговата половина. Бил навлязъл в неговата лента за движение по пътя, тъй като преминал средната разделителна линия. Ударил камиона срещу него с ляво огледало. Имал ремарке. Помнил само фаровете в тъмното. Друго не помнил. Губило му се време. След като се осъзнал се обадил на тел.112. Дошли полиция и линейка.

Данни за състоянието на камиона на ищеца се съдържат и в показанията на разпитания свидетел Г. М., който отишъл на местопроизшествието и видял, че огледалото на камиона било строшено.

От техническото заключение, изготвено на база събраните доказателства, се установява, че процесният пътен инцидент е настъпил в лентата за движение на автокомпозицията влекач М. А. и полуремарке К., управлявана от ищеца на около 30-40 см. навътре от непрекъснатата осева линия. Непосредствена причина на настъпването му е загуба на контрол на управлението в завой на автокомпозицията влекач ДАФ и полуремарке Ш.,

управлявана от водача П., и навлизане в лентата на насрещно движещите се превозни средства. Посочен е механизмът на ПТП при управлението на автокомпозицията водачът П. не успял на контролира движението в рамките на своята пътна лента за движение, навлязъл косо в съседната, където с левия преден край на своето полуремарке Ш. закачил лявото външно огледало на влекача М. А.. Последното счупило стъклото на вратата, преминавайки напречно през кабината счупило и стъклото на дясната врата. В процеса на по-нататъшно разминаване била повредена лявата страна на полуремаркетото К..

Установява се, че процесният влекач М. А. е снабден с обезопасителни колани, че няма обективни данни ищецът да е бил с обезопасителен колан, но в същото време при инцидента не е имало рязко снижение на скоростта на автокомпозицията, предизвикващо големи инерционни сили върху тялото на водача, изхвърлящи го напред, което да бъде овладяно с обезопасителен колан, че счупването на лявата част на предното стъкло на влекача е причинено при деформацията на предната лява колонка на кабината.

От медицинското заключение, изготвено на база медицинска документация и преглед на ищеца, се установяват нанесените увреждания – контузия на главата в областта на лицето, рана в областта на носната пирамида, счупване на носни кости, лекостепенно мозъчно сътресение, проявено със степенно разстройството на съзнанието – зашеметяване, като са възможни да се получат в кабината на автомобила по посочения механизъм. Вещото лице посочва, че в резултат на уврежданията са претърпени болки и физически неудобства в продължение на около четири седмици с намаляващ интензитет. В острия период на травмата на носа ищецът е имал затруднения при нощното дишане за около една седмица до преодоляване на травматичния оток на меките тъкани на носа. Посочва, че счупването на носните кости оздравява за около четири-пет седмици, симптомите на мозъчното сътресение – за около три седмици, като се постига пълно оздравяване в описаните срокове.

Констатирано е, че в медицинската документация не са описани увреждания по тялото на ищеца, разположени по хода на обезопасителния колан, но счита, че такива увреждания не са задължителни във всички случаи

и зависят от механизма на ПТП. Посочва се, че при механизма на ПТП уврежданията са получени от проникнали в купето част от автомобила - ляво странично огледало и стъкло на лява врата, като удържащата способност на колана го е предпазила от получаване на други травми от елементи на кабината. Установява се също така, че ищецът не е ползвал услуги в болничната и доболнична помощ, свързани с травмите от ПТП. Принципно лечението им е лед в първите дни в областта на носа, обезболяващи и покой. Няма данни за развили се усложнения.

Така посочените констатации на вещите лица следва да бъдат кредитирани, имайки предвид специалните им знания. Те не са и оспорени от страните в съдебното заседание при приемането им. Въз основа на тях следва да се приеме, че е налице деликтния състав на чл.45 от ЗЗД, според който всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму. По делото се установява настъпването на ПТП, причината за това, действията на водача П., който при управление на пътното превозно средство е навлязъл в насрещното движение, където с левия преден край на своето полуремарке Ш. закачил лявото външно огледало на влекача М. А., огледалото счупило и стъклото на вратата, преминавайки напречно през кабината счупило и стъклото на дясната врата, противоправността им, настъпилите увреждания от това, връзката им с възникналия инцидент. Налице са елементите от посочения фактически състав, поради което следва да бъде ангажирана отговорността на застрахователното дружество за заплащане на застрахователно обезщетение на основание чл.432, ал.1 от КЗ.

Когато увреденият е допринесъл за увреждането, обезщетението може да се намали, съгласно разпоредбата на чл.51, ал.2 от ГПК. Това изисква на първо място да бъде надлежно релевирано защитното възражение от страна на застрахователното дружество пред първоинстанционния съд, а след това - да бъде доказано по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от страната, която го е въвела, чрез установяване на конкретни действия или бездействия на пострадалото лице, с които то е способствало за настъпване или улесняване на вредоносния резултат. В случая защитното възражение е отправено с отговора срещу исковата молба надлежно, а в настоящото производство се поддържа приноса относно липса на поставен презпазен колан и неполагане на грижи за собственото здраве при лечението на травмите. От събраните доказателства обаче не се установява

основателността му. По отношение на презпазния колан няма обективни данни дали е бил поставен или не. Прието е, че при инцидента не е имало рязко снижаване на скоростта на автокомпозицията, управлявана от ищеца, която да доведе до големи инерционни сили върху тялото на водача напред, което да бъде овладяно с поставен колан. Не е задължително да се получат травми в областта, в която е поставен предпазния колан. Уврежданията са по главата от проникнали в автомобила негови части – ляво огледало и стъкло на лява врата. Липсват други травми от елементи на кабината. Всички тези обстоятелства водят до извод, че ищецът е бил предпазен от други травми чрез удържащата способност на предпазния колан. Обстоятелството, че ищецът не е бил хоспитализиран и не е посещавал доктор след ПТП не води до извод, че е negliжирал здравословното си състояние и не е лекувал травмите си, имайки предвид техния характер и начина им на лечение, установени от медицинската експертиза. Ето защо, не се установява с поведението си, както се твърди в защитното възражение, той да е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат при условията на пълно и главно доказване, вкл. причинно следствена връзка между поведението му и настъпилите вреди.

Следва да се пристъпи към определяне на размера на дължимото обезщетение на основание чл.52 от ЗЗД, която разпоредба урежда възмездяването на неимуществените вреди – по справедливост, но винаги с преценка на конкретни обективно съществуващи обстоятелства - вида на увреждането, интензитета му, влиянието му върху личността на пострадалия, времето за възстановяване, изпитаните болки, вкл. и към настоящия момент, възрастта и работоспособността на пострадалия, нормативно определените лимити на застрахователните компании, социално икономическите и обществени условия в страната, както и да се обсъдят всички обстоятелства, имащи значение в конкретния случай.

При определяне на размера, освен посочените по-горе доказателства, от значение са и събраните свидетелски показания за състоянието на ищеца и търпените от него болки и страдания. Свидетелят Г. М. веднага отишъл на местопроизшествието, а след това в спешното отделение, където видял пострадалия И.. Състоянието му не било добро, бил със счупен нос, много драскотини по лявата част на главата му. Били му почистили стъкълцата, но

след това имал още. Говорил несвързано, не бил много адекватен. Изписали го от спешното през същия ден. След това го прибрал. Докато пътували, имал главоболие, затруднено дишане, страхувал се. След това го посещавал вкъщи, където пострадалият лежал, оплаквал се от главоболие, имал затруднено дишане с носа. Това негово състояние продължило около месец , месец и малко. Започнал да излиза по малко. Останал му белег на носа. Произшествието му се отразило на психиката, страхувал се от завои, от побързото шофиране. Работил като шофьор, но дълго време след катастрофата не шофирал.

Съдът намира, че следва да вземе предвид тези показания при изграждане на своите изводи, като единствени и непротирочиви, но следва да ги оцени в съответствие с констатациите на съдебно-медицинската експертиза. Установяват се посочените от ищеца увреждания в исковата молба непосредствено след произшествието. При преценката на вида им, техният интензитет, липсата на необходимост от болничен престой, лечебният процес, времето на оздравяване, изпитаните болки през това време, пълното възстановяване на ищеца, възрастта и работоспособността му, момент на ПТП, нормативно определените лимити на застрахователните компании, социално икономическите и обществени условия в страната към този момент, съдът намира, че подходящото обезщетение за неимуществени вреди в конкретния случай е сумата от 15 000 лв.

С оглед гореизложеното, въззивната жалба се явява частично основателна – досежно определения размер на обезщетението за неимуществени вреди. Постановеното решение следва да бъде потвърдено в частта му, с която е присъдено обезщетение в размер на 15 000 лв., като в останалата част – над 15 000 лв. до пълния претендиран и присъден размер 26 000 лв. следва да се отмени и отхвърли претенцията.

По отношение на разноските -

Страните са направили искане за присъждане на направените разноски, което се явява основателно съразмерно уважената, съответно отхвърлената част на иска.

Представили са списъци по чл.80 от ГПК, както и документи за извършването на разходите за всяка една инстанция. Не се установява прекомерност на възнаграждението на ищеца по възражение за прекомерност

от застрахователното дружество спрямо конкретната правна и фактическа сложност на делото и въведените оплаквания в жалбата, с които се оспорва изцяло предявения иск, не само неговия размер, но и основателността му.

Ищецът е направил общо разноси за две инстанции в размер на 11040 лв., като от тях му се дължат 6369,23 лв., съобразно осъдителната част. Ответникът е направил общо разноси за две инстанции в размер на 7597 лв., като от тях му се дължат 3214,11 лв., съобразно отхвърлената част.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА постановеното решение №123 от 18.10.2023 г. по търг.дело №178/2022 г. по описа на Окръжен съд Пазарджик В ЧАСТТА МУ, с която съдът е осъдил З. О. З. АД, ЕИК *****, да заплати на И. А. Ш., на основание чл.432,ал.1 от КЗ, сумата в размер на 15 000 лв., представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили от ПТП от 31.05.2022 г., ведно със законната лихва, считано от 28.09.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОТМЕНЯ постановеното решение №123 от 18.10.2023 г. по търг.дело №178/2022 г. по описа на Окръжен съд Пазарджик, изменено с определение №442 от 06.12.2023 г. по чл.248 от ГПК в частта му за разноските, В ЧАСТТА МУ, с която съдът е осъдил З. О. З. АД, ЕИК *****, да заплати на И. А. Ш., на основание чл.432,ал.1 от КЗ, сумата над 15 000 лв. до 26 000 лв., сумата 1040 лв. заплатена ДТ, както и разноси, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск от З. О. З. АД, ЕИК *****, срещу И. А. Ш., на основание чл.432,ал.1 от КЗ, за изплащане на сумата над 15 000 лв. до 26 000 лв., представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили от ПТП от 31.05.2022 г., ведно със законната лихва, считано от 28.09.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

Осъжда З. О. З. АД да заплати на И. А. Ш. направените разноси от 6369,23 лв. по съразмерност за две инстанции.

Осъжда И. А. Ш. да заплати на З. О. З. АД направените разноси от

3214,11 лв. по съразмерност за две инстанции.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в
едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____